

ÁI ĐIỀU

thơ

Ái
Điều

Tủ Sách T. Văn & Ban Hữu
2026

ÁI ĐIỀU

THƠ ÁI ĐIỀU

Tranh Bìa: LyTan

Tủ sách T.Vấn & Bạn Hữu

2026

*Với ấn bản điện tử của tập thơ này, độc giả có thể đọc trực tiếp bất cứ bài thơ nào trong Mục Lục bằng cách bấm thẳng vào tên bài thơ muốn đọc.

Mục lục

VỀ QUÊ QUÁN CŨ.....	1
“CÁT VÀNG CÒN NỢ BỤI HỒNG DẶM KIA”	3
CHƠI RÁN.....	7
NHỮNG GIỌT MẶN.....	9
TÌNH CA XÓM TRỢ.....	12
ĐỒNG ĐAO.....	16
NHỮNG NHÂN CHỨNG CÂM.....	19
MÙA CỬA LỬA.....	22
GÓP NHẶT CÁT BỤI.....	25
NGƯỜI ĐÀN BÀ.....	31
CHA, CON, CHÁU VÀ THƠ	32
NHỮNG CON CHỮ CỦA BA TÔI.....	35
NGÀN NỤ HÔN ĐỜI	38

MỘT NĂM, RỒI CŨNG SẼ QUA ĐI	40
THƠ TÌNH CỦA NGƯỜI HÀNH KHÁT	42
TRÊN NGỌN GIÓ CUỐI NĂM	43
BẾP LỬA	45
ĐẤT	48
ĐỒNG ĐAO	51
VÀ, TÔI Ở LẠI	52
SAO NGƯỜI ĐI KHÔNG TRỞ VỀ?.....	54
<i>[Sự ra đi, rất khó; sự trở về, thấy dễ. Sao người đi không trở về?]</i>	54
ĐỘI LỐT THÚ	56
SAU BỮA TIỆC TÀN	57
CÔI LẠ.....	60
GIÁC MƠ BAY	62
NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ SOI VÚ	64
KỊCH BẢN LỖI	66

*Ấn Bản Điện Tử do Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu thực hiện
2026*

Không có lời sấm ký dẫn dụ trước, ngẫu nhiên tôi tập ráp chữ, viết lại – sau hơn hai mươi năm chưa từng có ý nghĩ mình sẽ viết. Và, bất ngờ tôi được giải thưởng.

Những người tóc trắng – trong cái ga xép hoang tàn này, với lòng nhân ái – lặng lẽ chúc mừng tôi.

Chắc chắn không phải trao cho tôi sự vinh danh, mà như nắm tay an ủi tôi gắng giữ chút lương tri còn lại trong cuộc nhiều nhưong.

Có lẽ, tôi chưa phải là người viết văn. Tôi thấy gì quanh nơi tôi sống, tôi suy nghĩ và kể lại thôi.

Tôi kể lại tiếng thó dài của những người phụ nữ đang hoá thân thành loài bò sát, nằm giữa để mưu sinh trong đô thị phồn hoa.

Tôi kể lại hình ảnh của những người đã đổ mồ hôi, nước mắt, và cả máu đang tìm lại dấu chân của chính mình trên quê hương ngày càng xa lạ.

Tôi kể lại nỗi khát khao của người đi tìm lại gương mặt thật của chính mình, của mọi người trong cái ga xép mà loài người phải đeo mặt nạ để tồn tại.

Tôi kể lại nỗi cô đơn của những người đi lạc trong chính căn nhà của họ. Xa lạ trong vòng tay người thân mến. Họ không tìm được lối thoát, vì có lẽ họ cảm nhận ở nơi đâu họ cũng có cảm giác lạc lõng này...

*

Cứ như vậy, tôi viết. Cho đến tận lúc này, tôi vẫn lưỡng lự khi đăng bài lên FB. Vì, tôi vẫn cho là mình viết không xứng đáng để được đọc.

Rồi có những nhà văn tài hoa thân mật bày tôi cách chấm câu, sửa giùm lỗi chính tả.

Rồi có những người làm văn học, nghệ thuật cho cảm nghĩ tương đắc với điều tôi viết.

Và xúc động nhất, là tôi được những người lính già đầu bạc, những á gái già làng chơi, chú chạy xe ôm, anh bỏ mồi café, những người lưu thân nơi đất khách... thích điều tôi kể lại.

Phải chăng, dù đeo mặt nạ, thì những tiếng thở dài, những giọt nước mắt đều giống nhau kia mà.

*

Thú thật, có nhiều lúc tôi muốn ngừng viết.

Bằng đôi mắt vương cát trần gian của mình, tôi nhìn nỗi niềm của những thân phận khổ nạn chung quanh. Rồi viết.

Tôi thật sự đau lòng, mệt mỏi.

Cũng có lúc tôi tự hỏi mình: Viết vì cái gì? Có phải vì chút danh cho mình không? Có cần thiết cho mọi người hay chỉ là sự phù phiếm?

Ước sao, đến một ngày nào, mọi người được sống trong một thế giới an lạc, chân thật, công bằng, bác ái.

Lúc đó, tôi sẽ ngưng viết, xóa FB. Dẫn bày trẻ nhỏ ra bờ sông, nhìn mây trắng, hát bài đồng dao.

Ái Diệu

**(Phát biểu nhận Giải Văn – Giải Văn Việt lần
thứ Mười Một)**

VỀ QUÊ QUÁN CŨ

Tôi trôi mê lộ cuồng lưu
nhớ con đường cũ cát mù gió điên
Tôi bơi trên dòng nghịch lưu
lênh đênh ảo vọng mắt mù tay xuôi
Từ ngày lạc mất thần linh
tròn vai diễn xuất
quên mình là ai
Đêm nín khóc
ngày gượng cười
tô son nhân dạng góp lời vu vơ
Hồn xô, tay níu cỡi người
chìm sâu bẫy thú
nuôi đời làm than
Buông tay kiệt sức quy hàng
trôi theo phận nước
đời còn
tôi đâu?
Tôi về
quê quán nơi nào?
dấu chân gió lộng lạc màu thời gian
Tôi về
quỳ giữa nguyên sơ
cúi đầu đánh lễ giấc mơ lia trần
Tôi về
từ chôn giang hồ
rưng rưng mắt bụi
quê nhà
tìm đâu?

“CÁT VÀNG CỒN NỢ BỤI HỒNG DẶM KIA”

(Kiều)

1-

+

Bây giờ là bốn giờ ba mươi chiều
 Bé Diệu đang uống ly cà-phê đen
 giá mười hai ngàn
 cà phê giả
 Bé Diệu biết nhưng uống riết thành ghiền
 Nó cũng không thể uống cà-phê sạch, giá bốn mươi
 ngàn
 vì phải gom tiền
 nuôi em đang học đại học
 Nó cần uống ly cà-phê giả
 nghe nói là có chất độc
 để khỏi ngủ gục
 chuẩn bị tiếp những người khách lạ qua đêm.

+

Cùng lúc này là bốn giờ ba mươi sáng
 ‘Ông David Nguyen trên đường Freeway uống ly cà
 phê chua như cút mèo
 Vội vã mua ở tiệm 7-Eleven
 Ông lái chiếc hộp chạy như ma đuổi
 Nhiều chiếc hộp khác cũng chạy như thế’*
 Ông cần uống cà phê chua như cút mèo để tỉnh táo
 phóng xe
 tốc độ tám mươi lăm miles một giờ
 vì phải dành dụm tiền

gởi về quê
 nơi ông đã đành đoạn tìm cách thoát đi
 Ông David biết là vô lý
 nhưng ông vẫn phải sống trong những chiếc hộp
 gài hết đời ông.

2-

+

Mấy năm đầu, Bé Diệu có ước mơ
 bỏ nghề về lại xóm quê
 mở tiệm cà phê
 để được nghe bản vọng cổ xuống xề
 để được ngửi mùi mồ hôi khét dầu
 của thằng Bảy Sửa Xe.

+

‘Có khi ông David Nguyen muốn trở về cái xóm trọ
 nơi ông gọi nó là cổ hương
 nhưng ông đã là cánh chim đã bay đi quá xa
 con sáo bỏ sông bay ra biển lớn
 với giấc mơ hoang tưởng hết một đời
 điệu Lý phương Nam buồn rơi trong đêm.’*

3-

+

Bây giờ là mười hai giờ khuya
 Bé Diệu chiên một trứng hột gà và một cây xúc-xích
 nó xúc từng muỗng cơm trên cái đĩa
 nhai nuốt, nạp nhiên liệu vào cơ thể
 lâu lắm rồi nó không dùng chén, đĩa
 nó ăn vào lúc này
 vì buổi chiều nó phải tiếp khách
 mệt quá nên ngủ say.

+

Bây giờ là mười hai giờ trưa
 Ông David Nguyen ăn cơm
 một cái chén, một đôi đũa
 một chén mắm dầm ớt nặng chanh
 một đĩa cá kho keo
 một đĩa bầu luộc và tô nước luộc bầu
 ông không thích dùng muống, nĩa và thức ăn kiểu
 Mỹ.

4-

+

Ông David Nguyen soi gương
 ông thấy mặt mình không là mặt Mỹ
 về quê hương
 bạn bè gọi ông là Việt kiều
 như gọi một dân tộc khác mới hình thành trên trái
 đất này.
 Ông cũng thấy họ không giống như người Việt bốn
 mươi năm trước.

+

Bé Diệu trùm khăn che kín khi ra đường
 phủ lên đời mình
 cái bao bịt mắt của tội nhân ra pháp trường
 nó là người không có dấu chân
 trên đất nước của chính mình
 rất nhiều người như nó
 sống trong phận người bị xếp loại phế phẩm
 mà không phản kháng
 cam chịu lâu dần thành thói quen,
 thành số phận.

5-

+

Bốn mươi năm trước

ông David Nguyen vượt qua những họng súng, bão
tổ, cướp biển

thuyền ông cập bến bình yên

và mắc lầy ở đó.

Không còn bão, cướp biển

nhưng ông không thể tiếp tục đi đến đích ước mơ.

+_

Mười năm trước Bé Diệu trốn nhà ra đi

nó tính ba năm sau sẽ trở về

cất lại căn nhà rách nát

các em nó được đến trường

bây giờ nó đã xây nhà mới cho ba, má nó

một đứa em vào đại học

nhưng nó không thể trở về

mãi mãi là đứa con hoang đàng.

6-

Những người chết sống lại trong giấc mơ

những người sống cũng ráng sống bằng giấc mơ

bây giờ ước mơ hấp hối.

Không còn chốn để trở về

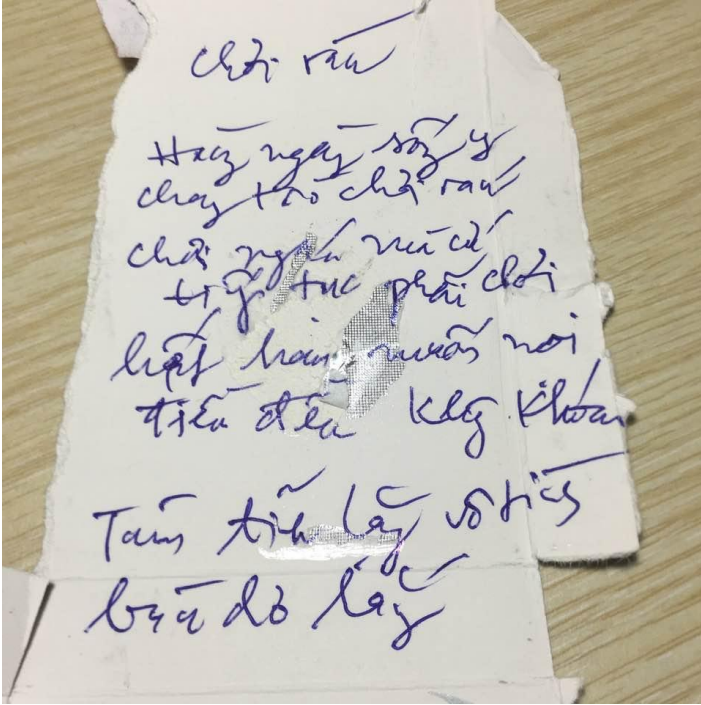
nước mắt, máu, mồ hôi

mặn khô trên cùn cát lầy

cho đến hết một đời người.

‘*’(Có những đoạn trong bài lấy ý của hai nhà thơ
nhà báo Nghiê Long LP Trong Nghia và Sonny
Nguyen)

CHƠI RÁN

Có lẽ khách vào quán uống say, viết bài thơ này trên vỏ bao thuốc hút.

Tôi thấy có ý kỳ quặc nên chép lại. Xin được đăng để các bạn đọc thân mến cho cảm nghĩ. Thơ có chút dung tục, mong được lượng thứ.

1-

Hàng ngày sống y chang trò chơi rán
 chơi ngán mà cứ tiếp tục phải chơi.
 hết ham muốn
 mọi điều đều không khoái
 Tâm tĩnh lặng vô tình
 bùn dơ lắng
 không trong lành
 khi chảy giữa cuồng lưu
 trí tuệ thông
 thường ẩn chứa âm mưu
 trò gian lận
 núp chiêu bài quân tử
 Phúc hạnh thay cho những bậc giả ngu
 chơi hết số
 mà không không hề phải rán.

2-

Bởi trái đất triệu năm quay, quay mãi
 nên loài người
 cứ lẫn lộn cuộc chơi
 chơi rán mãi
 máu cuồng sôi huyết cạn
 nghẽn mạch đời
 đột quy giữa nhân gian.
 Chép lại

*(rán = ráng)

NHỮNG GIỌT MẶN

1-

Ven sông tiếng chim khan
trên bầu trời tối xám
sông chảy về biển mặn
lời chim rơi về đâu?
Loài người, tôi, lưu lạc
cội nguồn từ chốn nào?
loài người, tôi, tìm mãi
hạnh phúc ở nơi đâu?

2-

Khi bóng tối của đêm đồng loã với cái ác
tôi đóng kín các cánh cửa
chong ngọn đèn lương tri
phòng vệ chống hiểm nguy
Khi kẻ bất nhân chiếm giữ ánh sáng ban ngày
tôi trú ẩn ở đâu?

3-

Tất cả những cuộc đào tẩu đều phi lý
nếu còn tự giam cầm chính mình
Tất cả những chuyến ra đi, trở về đều vô nghĩa
khi lãnh địa của cái ác đã bao trùm nhân gian.

4-

Những giọt mồ hôi sẽ thấm tận đến đâu?
 Những giọt nước mắt sẽ trôi về đâu?
 Những giọt máu sẽ tích tụ ở nơi nào?
 Hơn hai ngàn sáu trăm năm Người thuyết pháp Từ
 Bi
 hơn hai ngàn năm Người giảng truyền Bác Ái
 gần một trăm năm thế giới khao khát Nhân Quyền.
 Sao nhân loại vẫn âu lo
 trong bàn tay của những kẻ cuồng quyền
 phủ dụ dân lành vào canh bạc bịp.

5-

Thế giới này không phải của chúng ta
 mà là của một nhóm người
 Toàn nhân gian đang đòi mồ hôi, máu và nước mắt
 để đổi lấy những điều không cần thiết
 đổi lấy bất an cho cuộc sống chính mình
 Loài người đang sống trong một thế giới đầy lo âu
 kéo dài quá lâu
 từ thế hệ này sang thế hệ khác
 Niềm tin đã bị xói mòn, sắp đổ xuống bờ vực thăm
 sâu.

6-

Những giọt mồ hôi sẽ thấm tận đến đâu?
 Những giọt nước mắt sẽ trôi về đâu?
 Những giọt máu sẽ tích tụ ở nơi nào?
 Tất cả sẽ ngấm sâu

vào lòng đất âm lặng

thành mạch ngầm, suối thác
thành những con sông.
chảy về biển mênh mông.

7-

Nước sông ngọt ngào nhưng nước biển mặn nồng
vị của máu, mồ hôi, nước mắt?

8-

Tôi huyền hoặc chính mình?
Tôi ru tôi bằng niềm tin viễn vông?

9-

Để sống
tôi gắng tin
trên bầu trời đen còn có những vì sao.
Tôi gắng tin
vào những đám mây chậm rãi bay trên trời cao
sẽ tích tụ tiếng chim và lời nói giấu trong giấc mơ
đêm
thành những giọt mưa ngọt lành
rơi xuống đời biển mặn.
Đó là sự hồi sinh
của những giọt mặn nồng?
Máu. Mồ hôi. Và nước mắt.

10-

Tôi có nên tin không?

TÌNH CA XÓM TRỢ

Đi anh

thoát khỏi xóm ở trọ này
 những mái nhà tole nát nhàu hầm hực mùa nắng
 những bức tường loang lổ ẩm mốc mùa mưa
 những cống rãnh sinh đen, ngõ hẹp nhớp nhơ
 bãi rác khổng lồ ngoại ô thành phố
 ngọn đèn đường hắt hiu soi nhà nhựa thịt da

*

Đi anh

thoát khỏi phòng trọ này
 gói chần rã rời mỗi mẹt
 cây đàn guitar phủ màn nhện dăng
 Chúng ta đã bỏ qua những tháng năm tuổi trẻ
 ở nơi đây
 bỏ qua và quên lãng

*

Thoát khỏi xóm trọ này

Bé Tám tức Diễm Như đi làm ôsin trên phố
 bị lão chủ phó phòng dụ dỗ mang bầu
 được bù mười triệu
 nó lại trở về xóm trọ
 Con Lan bỏ nghề làm đi
 có chồng tận miền trung hai năm
 bị mẹ chồng đuổi đi vì không thể có con
 nó lại trở về xóm trọ

Thăng Sáu Sẹo cá độ đá banh
 mắc nợ xã hội đen
 đi cướp ngân hàng
 nó thoát khỏi xóm trọ
 vào tù ở sáu năm
 Xe bảy chỗ tung chét chú Ba Đồn Kim
 tuần qua
 Văn Thiên Tường tử nạn bên xấp vé số
 con tiểu thơ mặc áo lòi vú đẹn hai mươi triệu
 tro cốt cây đờn kim thoát khỏi xóm trọ
 về tắm trong lòng con kênh quê xưa

*
—

Chúng ta đã ở đây quá lâu
 ôm nhau an ủi
 Chúng ta
 loài động vật nhũn nhục
 có thể cầu xé đồng loại
 mà cụp đuôi dưới tay bọn chủ trò
 Có nhiều khi
 em muốn làm người gian ác
 để thoát khỏi nơi này
 muốn hụp sâu trong khoái lạc tạm thời
 để quên bết tắc trọn đời
 Chúng ta làm người tử tế lâu rồi
 có được gì đâu
 Em thèm được khóc thật to
 chảy thật nhiều nước mắt
 Ngay cả dòng nước mắt

trôi niêm đau
 cũng khô từ lâu
 Ngay cả tiếng khóc cũng phải câm lặng
 nghẹn ngào

·
 Đi anh
 thoát khỏi xóm ở trọ này
 em thèm được ngửi mùi biển
 thèm được dẫm chân lên bờ ruộng lầy
 thèm được ôm ngực anh
 nghe tiếng guitar
 thèm được mang bầu
 có thật nhiều con

Đi anh
 đi theo giấc mơ
 Chúng mình trồng phi lao trên cồn cát gió bay
 dựng lại nhà từ đường
 mái rơm của lúa
 vách tre của rừng
 đào ao thả cá
 hái trái khô qua nấu nồi canh
 hát lời ca dao
 nuôi an lành cho con cháu mai sau

·
 Đi anh
 thoát khỏi xóm trọ này.

ĐỒNG DAO

Ông trăng xuống chơi

...

Chơi với hoa

hoa cho trái

Chơi với sao

sao cho lửa

Chơi với vua

vua cho lừa

Chơi với quan

quan cho cáo

Chơi với sãi

sãi cho kinh

Chơi với hoạ

hoạ cho si

Chơi với thơ

thơ cho mơ

Trăng ơi

trăng ơi

Bỏ nơm theo cá

bỏ chén theo cơm

bỏ đất theo đai

bỏ trăng theo cuội

Trăng đi theo mây

tôi lãng quên trăng

tôi cũng quên tôi

Trả cuội, trả cá, trả đai, trả com,
trả trái, trả lửa, trả kinh
trả cáo, trả si, trả lửa, trả mơ.
Về lại bến bờ
Trăng ơi xuống chơi
mượn ánh trăng ngà
sáng đêm u tối
mượn gáo nước sông
pha trà ba uống
mượn lá bưởi non
gội đầu cho má
mượn vạt cỏ đêm
nhớ mùa trăng xa
Trăng ơi
trăng ơi
Nhảy dây, đánh chắc, thả điều
an nhiên thở ấy
mất từ trăng phai
Nửa đời
chăn gối nát nhàu
nhớ da thịt cũ
bạc đầu
dưới trăng
Nửa bài thơ
nửa ước mơ
nửa khuôn mặt lạ
tôi ngờ vực tôi
Nửa đời trăng khuyết
có tròn?
Má ơi

nấu chén canh bầu
cho con vú dạ
đói mùi hương xưa.

...
Ông trăng xuống chơi
trăng ơi xuống chơi...

NHỮNG NHÂN CHỨNG CÂM

1-

Người làm chứng cho quá khứ
là những bộ xương khô
nằm dưới mồ
vùi sâu trong hoang mạc của trí nhớ.
Có những bộ xương mang dấu đạn của nước X
có những di thể hằn vết bom của nước Y
Không ai điều tra vì lý do gì
tất cả đều là dân nước mình
sao lại chết vì ý tưởng của ngoại bang.
Nhân chứng, cũng là người bị hại đã chết hay còn
sống
đều ngậm miệng không được luận bàn.

2-

Những người làm chứng cho tương lai
có mặt trên cõi đời này
được hoài thai trong phòng thí nghiệm
bằng sinh khí của nước X hoặc nước Y.
Họ chỉ biết thần phục nước này hoặc nước kia
mù mờ cội nguồn
thất tung ký ức.
Nên câu trả lời ở tương lai không là sự thật.

3-

Những người làm chứng cho hiện tại
Bị đánh tráo quá khứ
bằng những trang sử

viết theo mật lệnh của nước X nước Y.
Những người làm chứng cho hiện tại
khai ú ó trong cơn mê sảng
của giấc mộng du giữa ban ngày.

4-

Tất cả những nhân chứng câm
đều bị biến thành những nghi phạm
chịu oan sai
trong thân phận lưu đày.

5-

Dòng sông chảy qua nhiều thế kỷ
biết rõ gốc ngọn lý sự hàm hồ
bị siết cổ ở thượng nguồn
đã cạn khô
phơi lòng mình ra dưới ánh sáng mặt trời.
Không ai nghe được tiếng nói của một dòng sông
chết.

6-

 Gió bắc thổi
 lột trần da thịt của con sông vạm vỡ đã tử trận
 những vết thương của các bộ xương khô
 được phơi ra dưới ánh sáng
 sau rất nhiều năm nín câm
 vết thương mở miệng.

7-

 Chưa có thể lực nào huỷ diệt được mặt trời
 nên có một ngày
 ánh sáng mặt trời sẽ phơi bày
 sự thật
 khi nghe được tiếng nói của những vết thương câm.

8-

 Lúc bấy giờ
 trên bầu trời
 không còn những ngọn cờ đỏ, vàng, đen, trắng
 bầy trẻ chăn bò phát cao tàu lá chuối xanh
 ngheo ngoạc lời đồng dao trên đường làng quê.
 Lúc bấy giờ
 dưới mồ sâu
 những người lính đã đầu thai thành trai làng đi hát
 hội chùa Lim
 hay ca sáu câu vọng cổ bên nhà Công tử Bạc Liêu.
 Lúc bấy giờ
 những anh hùng, những đại nhân
 cúi đầu sám hối trước mộ của những thường dân.

MÙA CỦA LỬA

1-

Người già ở vùng cao kể
 Sau mùa xuân
 có những đám cháy rừng
 người dân du canh đi tìm khoảng đất màu mỡ dưới
 bóng mây sương
 đốt bụi cây
 đào lỗ, làm nương
 chôn hạt giống
 đợi cơn mưa đầu mùa.
 Người già nói
 bắp ăn nước, ánh sáng của trời và đất của rừng
 người dân du canh ăn bắp là sống nhờ trời, nhờ đất.
 Những đám lửa rừng hùng vĩ
 lấy từ trán của thần linh
 trao sự sống cho những người chân chất.
 Mùa này, người trên rừng cao gọi là
 Mùa của lửa rừng.

2-

Người già ở thị thành kể
 Sau mùa xuân đó
 có nhiều đám cháy ở đồng bằng
 cháy trong bếp củi dưới mái tranh
 cháy trên trụ sở, quảng trường
 cháy trong trường học, giáo đường.

Nhân danh bình yên
 người thị thành thiêu cháy thân linh

hoả táng văn hoá, nghệ thuật
 đào lỗ chôn cổ tích
 ươm trồng hạt giống tương lai.
 Những đám lửa trong trò xiếc
 lấy từ niềm tin xa vời
 mịt mờ cháy nhiều thập kỷ.
 Mùa này, người thị thành gọi là
 Mùa của lửa đời.

3-

Người già nói
 gieo hạt nào, được quả nấy
 Mấy mươi năm sau
 Không còn dân du canh đốt rừng tria bắp
 Người già trên rừng về thị thành
 ngồi trong chiều nắng
 ngó về cội nguồn
 thấy suối cạn dòng
 thấy đá trơ gan.
 Người già thị thành lên rừng cao
 mở mắt nhìn phía chân trời
 sao mãi là bóng của ước mơ.
 Trẻ con thị thành không còn nhớ ca dao
 không tin có vạc dầu sôi nấu người ở ác
 không tin chết bị cắt lưỡi khi sông đổi gian.

Người thành đạt từ chiếc nôi không có tiếng hát mẹ
 ru
 không khắc trong tâm câu nhân nghĩa
 không chút chạnh lòng khi lửa gặt lương dân.
 Lửa cháy trên tầng cao
 đốt bao nhiêu rừng
 cho hết kẻ gian?
 Chỉ thấy bụi trần
 che mù mắt phận người lâm than.
 Thời này
 đời sau gọi là
 Thời của tro tàn.

Tranh Lê Minh Phong

GÓP NHẶT CÁT BỤI

**twa-*

Tiếng đò khua động trăng đêm
 bên khung cửa hẹp mộng miền nước xa
 nguồn khô cạn kiệt lời chim
 vết thương mở miệng oan khiên giải bày.

**a-*

Người đàn bà cho quý mượn xác mình
 hồn cô quanh không còn thân nương tựa
 điệu nhạc ma, phách rơi vòng mê lộ
 hồn lạc đường, sên gõ gọi lối xưa.

**b-*

Phóng sinh chim
 chim về nơi đâu?
 chim bay đi
 ai phóng sinh tôi?
 Hồn về, phách vẫn mờ cõi
 tiếng chim cố quận
 úa trời vĩnh ly.

**c-*

Tôi ngòì nhìn lại bóng tôi
 bóng,
 là ma xó
 tôi,
 đời giả nhân.

Tay xô, tay níu cỡi tình
 u mê
 nhớ bóng quên hình
 về không.

-

Lên non
 tìm nghĩa câu kinh
 sa chân thế sự
 tôi thành dã nhân.
 Ngày tàn
 về giữa phố đông
 chìm sâu dưới bụi trầm luân
 thấy người.

-

Lên non ngậm ngãi tìm trầm
 trầm không có thật
 tôi thành giả nhân.
 tôi vay của quỷ linh hồn
 tàn canh bạc bịp
 rú hồn oan khiên.

***d-**

Tôi qua
 qua cỡi mộng dài
 nghe thình không tiếng kèn ai truy hồn
 trời cao chim thợ tang đời
 ngoái đầu nhìn lại
 gió đời dẫu chân.

***e-**

Tôi chìm bốn phía tường câm
nghe chim tuyệt vọng giữa dòng cuồng lưu.
Chìm tôi nước độc đời mù.

***-bạt**

Thiên đàng địa ngục hai bên
không ưa địa ngục
không tin thiên đàng
tôi yêu thương đáy nhân gian
ẩn thân lưu trú
hoang tàn giấc mơ.
Tôi còn đốm lửa ma trời
đốt lên có đủ soi đời quạnh hiu?

GIẤU THƠ DƯỚI ĐÁY CÁT LẦY

(NHỚ TRĂNG CÔI MỘNG CẠN NGÀY LƯU THÂN)

1-

Mùa xuân vừa chớm nụ
 người đã chôn hồn tôi
 bằng sử thi phủ dụ
 nguy trang hùng ca mù.
 Con xúc sắc đã gieo
 canh bạc bịp trót dự
 cạn láng cho đời ai
 vốn liếng nào còn giữ?
 Khi linh hồn bị cướp
 tôi níu giữ giấc mơ
 đời, nhe nanh dương vuốt
 truy đuổi theo lời thơ.
 Lưới bẫy đời rình rập
 con chim nhỏ kinh hoàng
 chôn thơ đi lánh nạn
 vào dòng máu hoang tàn.

2-

Xin vuốt ve dùm tôi
 mái tóc khô bù rối
 bày răn rít ngàn năm
 gặm mòn dân sự sống.

Thở cùng tôi nhịp thở
của dòng máu cần khô
mùa xuân vừa thoáng mở
đã trời trắng từng giờ.
Nói dùm tôi vòng dây
siết nghẹn từng ước mơ
vai người đâu, tôi dựa
hỏi sinh những câu thơ?
Xin hôn lên mắt tôi
trong tình sàu đắm đuối
trước khi người bịt mắt
dụ tôi vào nẻo tối.
Xin oan hồn phục sinh
Xin cho thơ được nói
Xin cho tôi làm người.

3-

Giấu thơ xuống vực thăm đời
nhớ trăng cõi mộng
chôn lời,
vong thân.

**NGƯỜI ĐÀN BÀ
(UỐNG RƯỢU MỘT MÌNH
TRONG BUỔI CHIỀU CUỐI NĂM)**

(tặng chị Bé Tư)

Thở dài khói ám phù vân
đời
thôi, đã mỏi bên trời thiên tai
hắt hiu năm cạn, ngày dài
lần khân
nghe tiếng nhạc ai
truy hồn
Rót tôi, ngày cạn, tình khan
rượu còn, tôi rỗng, đời tràn cường toan
Dang tay ngao ngán quy hàng
thơ sai, đời lệch
trời còn,
tôi đâu?
Phách chìm trong cuộc biển dâu
hồn còn nuôi nhớ sắc màu nhân gian
Rót tôi, ngày cạn, tình khan
rượu còn,
tôi rỗng
trần trường cõi tôi.

CHA, CON, CHÁU VÀ THƠ

1-

Người cha làm thơ sau khi bị đánh tráo giấc mơ
ông giấu những đêm dài không ngủ vào ngăn kín
của bàn thờ gia tộc.

Cái bàn thờ bằng gỗ mít nhuốm mùi hương trầm,
không một
nhưng những dòng thơ mới đã gặm mòn.

Những bài thơ của người cha
không thấy ánh sáng
chết lưu thai.

2-

Đứa con gái của ông
sinh ra trong thời bình
mà mang vết sẹo chiến tranh.

Đứa con gái trở về nhà sau nhiều năm đi theo ánh
sáng của ngọn đèn dầu
thắp giữa ban ngày.

(Lẽ ra ngọn đèn này chỉ nên thắp soi bóng đêm
và hãy tắt khi có ánh sáng của bình minh).

Nàng đem về ngôi nhà thờ tộc một đứa con
tác phẩm để lại của những bài thơ ngợi ca ánh sáng
ngọn đèn dầu.

Rất bình thường
nàng yêu thương đứa con
và thật sự đã quên sự bội bạc của môi tình đầu.

3-

Gần ba mươi năm sau
đưa cháu trai thấp một nén nhang lên bàn thờ
trước khi ly hương.
Người cháu không thích đọc thơ
không muốn giữ bàn thờ thừa tự.

4-

Trong đêm đen, ông lão nghe tiếng mọt nghiến răng
gặm đứt quãng hơi thở của mình
ông đốt hết những dòng chữ đã đầy dấu mồi.
Người sương phụ gom bụi tro tàn
ghép lại thành bài thơ mới.

5-

Tuổi trẻ bây giờ
không còn ai biết đến thơ.
Cái bàn thờ gỗ mít đã xiêu vẹo
mọt đục mòn mái cũ nhà xưa.
Những người đọc thơ tóc nhuộm khói nhân gian
nghe trong thơ của người đàn bà
có tiếng mồi gặm cầm canh.

NHỮNG CON CHỮ CỦA BA TÔI

Những con chữ của ba tôi
 như những con đông xù xì gai góc
 trốn trong trang giấy vở học trò
 úa vàng màu cát động.
 Những con đông ăn hoa xương rồng
 những con chữ của ba tôi
 nuốt day dứt xương kềm gai của chiến tranh và của
 hoà bình.
 Những hàng rào bằng bằg kềm gai thời chiến tranh
 chặn đường đến chân trời xanh
 Những hàng rào bằng chữ thời hoà bình
 khoá công ngõ ước mơ.
 Ba tôi chạy bằng đôi chân trần trên sa mạc cát nóng
 bắt những con đông
 hít thở những con chữ
 nuôi sự sống.
 Ba tôi viết những lời thơ gai góc, xù xì
 dấu trong bóng đêm của thời đại hoang tưởng trùm
 qua hai thế kỷ.
 Những con chữ của ba tôi
 như con đông sợ hãi khi thấy loài người
 trốn sâu vào lòng cát cháy
 như hơi thở dè chừng trong lồng ngực
 khi nghe tiếng hô hào giả trá rền vang.

*
—

Thời thiếu niên, tôi lớn lên nhờ thân xác của loài
 đông
 thời thiếu nữ, tôi trưởng thành nhờ những con chữ
 như con đông của ba tôi
 những con chữ của người lính già đầu bạc
 viết bằng máu, mồ hôi và nước mắt.
 Những câu thơ trốn trong sa mạc cát
 sống bằng hoa của xương rồng.
 Những câu thơ ăn chay, khao khát an lành
 không hận thù, không nhóm lửa chiến tranh
 vẫn sợ hãi ẩn thân trong gió cát.
 Tất cả những đứa trẻ con cháu của nguy quyền,
 nguy quân
 trên trán có dấu ấn đóng bằng sắt nung
 như gia súc bị đóng dấu sau khi ra lò mổ
 như người tù bị lưu đày, phát vãng
 trên quê hương của chính mình.
 Tôi sinh ra sau chiến tranh
 nhưng không được sống hoà, bình
 Tôi là búp măng non phé phẫm
 là công dân xếp hạng chín
 lớn lên không được thấy trọn ánh bình minh.

*

Những ngọn gió Nam hanh bào mòn dấu sắt nung
 đóng trên trán

những con chữ ẩn trong cát hoang
 tắm gội gió sương
 nhú mầm xanh
 Những con chữ hoài thai trong giấc mơ
 rơi rụng trên hoang mạc cát lầy
 uống sương đêm, trở bông kết trái
 trên cây xương rồng gai góc
 dưới ánh mặt trời nhiệt đới.
 Những con chữ ẩn mình dẫn tôi đi trên hành trình vô
 hình không đích tới.

*_

Hoang mạc cát biển thành khu du lịch
 người ta nuôi đông trong trại xi măng
 những con đông béo mập
 vì thức ăn công nghiệp
 vì những câu thơ, tiếng nhạc điệu đà phô trương tình
 dục.
 Ba tôi không có Phây-Bút, Za Lô
 không in thơ
 không ai biết ba tôi là người có làm thơ.
 Tôi đọc thơ ông trong giấc mơ của tôi
 giấc mơ của loài đông lưu thân trong hang chuột
 cống
 lúc nhớ, lúc quên những nhánh xương rồng.

NGÀN NỤ HÔN ĐỜI

Có lẽ khách độ chùng trên dưới bảy mươi tuổi ghé quán. Sau khi nghe bài hát Nụ Hôn Đầu- Phạm Duy phổ thơ Trần Dạ Từ- ông có ý thơ này.

*“Lần đầu ta ghé môi hôn
những con ve nhỏ hết hôn
kêu vang” (thơ Trần Dạ Từ)*

...
 Có lần ta ghé môi hôn
 run môi thiếu phụ vong hồn phiêu du
 nhân gian mờ cõi sương mù
 cao nguyên thấm lạnh mắt ưu lệ buồn.
 Có lần ta ghé môi hôn
 môi người khô cháy nụ hờn chiến tranh
 vòng tay ôm chặt đoạn trường
 chia nhau nhịp thở qua đường trầm luân.
 Có lần ta ghé môi hôn
 trên toà cao ốc, mười tầng địa môn
 hôn môi người bán linh hồn
 quê hương nhày nhựa mê cung a tì.
 Có lần ta ghé môi hôn
 tận cùng dưới đáy nhân luân bùn lầy

hôn môi kỹ nữ hao gầy
ta liêu xiêu bước qua ngày vong thân.

...

Ngàn lần ta ghé môi hôn
đồng rom, vực biển, rừng sâu, via hè
hôn người, hôn khắp quê nhà
cần khô giọt lệ cho ta, cho người.
Ngàn nụ hôn - như nụ hôn đầu
yêu ngàn lần tình vẫn đậm sâu.
Ngàn môi thánh nữ nay đâu
để ta rô dại bên cầu Nại Giang?

MỘT NĂM, RỒI CŨNG SẼ QUA ĐI

Tôi thầm nhủ với tôi
 có một giờ thanh thoi
 hãy lướt Phây, bám lai,
 thả tim hay cười ha ha.
 có một ngày bình an
 hãy đi xăm lại lông mày
 mua thêm vài bộ váy.

Tôi thầm nhủ với tôi
 Niềm vui, đôi khi đến từ những điều rất nhỏ nhoi
 mà khi có trong tay, thường không để ý
 như áo Tết má mua về từ buổi chợ cuối năm
 như điểm mười cô cho trong bài toán khó
 của tuổi thơ xưa, xa, quá xa rồi.

Trong đời mình, ai cũng nhớ có đôi lần muốn chết
 nhưng không nhớ là mình muốn sống.

Trong đời mình, nhớ lại, có bao nhiêu ngày vui?
 Hạnh phúc, thường khi, là những gì đã là quá khứ,
 đã xa xôi

khi chỉ còn trong nỗi nhớ khôn nguôi
 khi đã đi qua biết bao cay, đắng, ngọt, bùi
 trong đơn độc, trầm tư nhìn trở lại.

Có những mảnh đời
 sống như đi bằng bàn chân trần băng qua cánh đồng
 gai nhọn

mỗi bước đi là một cơn đau

Có những nụ cười

như mũi kim vá vết loét ung thư
kéo dài bất hạnh cho chính nhân thân đã bị án tử
hình.

Có những phận người
thường xuyên gậm nhắm mình,
để sống
như con thạch sùng đêm sâu thao thức
gậm cái đuôi quá khứ

tặc lưỡi thở than với bức tường vô tri.

Sống, y như xiếc

giữ thăng bằng đi trên sợi dây nôi cầu ngày sinh-
ngày tử

băng qua dòng cuồng lưu của lịch sử

mà tháng, ngày là những ngọn gió vô tình phụ hoạ
thổi đấng cay.

Những tờ lịch cuối được xé dần ném vào thùng rác
đời người ngắn dần để đổi lấy mùa Xuân.

Một cuốn lịch mới được cẩn thận treo lên

những ngày tháng thanh xuân tiếp tục được tự tay
mình vớt bỏ.

Mùa mưa chắc chắn rồi cũng qua

mùa nắng chắc chắn rồi cũng qua.

Tôi thắm nhủ với tôi

dù có gì đi nữa

một năm, rồi cũng sẽ qua đi

dù có gì đi nữa

mùa Xuân sẽ trở lại.

tôi sẽ đi xăm lại lông mày

mua vài bộ váy

chờ những ngày Tết đến.

THƠ TÌNH CỦA NGƯỜI HÀNH KHẤT

*[Có lẽ khách giang hồ ghé quán, trong cơn say
loạn ngôn những ý lạ.
Xin ghi lại.]*

Em!

Cho tôi xin ngón tay
để tôi khỏi cầm lưỡi dao
hèn hạ đâm lung đồng loại.

Em!

Cho tôi xin sợi tóc
trói tôi vào cõi luân hồi
để tôi khỏi thành nga quý.

Em!

Cho tôi xin đôi mắt
mắt em, tôi thấy được tôi
xác còn nhưng hồn đã mất.

Em!

Cho tôi xin hơi thở
hồi sinh một kiếp lưu đày
bao lần nghe chuông báo tử.

...

Anh!

Hiến dâng, em xin dành lại
trái tim tật nguyên của mình
điên rồ giữ lòng yêu anh.

TRÊN NGỌN GIÓ CUỐI NĂM

Gió vẫn thổi
 như bốn ngàn năm trước.
 Gió thổi qua lửa
 chảy kim loại
 đúc trống đồng, ngựa sắt, bàn chông.
 Gió thổi hừng máu hồng
 đốt chiến thuyền cường quốc xâm lăng.
 Gió thổi rao truyền hịch chống ngoại bang
 vọng vang nhiều thế kỷ.
 Gió thổi sáo diều
 bay cao mơ ước
 Gió thổi quạt mo
 dịu mát hồn quê
 Gió thổi lời thơ
 tốc vẩy trưa hè.
 Gió đem lời ru ấm hương tình mẹ
 Gió thêm hơi thở che chở của cha
 Gió mang bình yên trên rừng dưới biển
 Gió ngàn năm thổi yêu thương bao la.

Gió vẫn thổi
 như bốn ngàn năm trước.
 Gió thổi cuồn điên rung cây đa, miếu mộ
 Gió thổi u mê xé toạc đạo nghĩa tiền nhân
 Gió rít rú điệu quỷ ma

qua khe cửa chung cư, cao ốc
tắt bếp lửa hạnh phúc gia đình.

Gió thổi hút sâu con hẻm tối tăm
lạnh hồn người đàn bà
đợi khách say đêm.
Gió thổi dưới gầm cầu
run run đóm lửa oan khiên
liêu xiêu bóng trai hèn.
Gió vẫn thổi
một ngàn năm xưa
gió vẫn thổi
một trăm năm cũ
gió vẫn thổi
hai mươi năm đó
gió vẫn thổi
năm mươi năm nay.
Gió vẫn thổi
không có gì thay đổi.
Chiến tranh qua lâu rồi
vẫn nghe trong gió tiếng vó ngựa hung tàn
vẫn nghe trong gió lời than hàm oan
vẫn nghe trong gió điệu nhạc truy hồn.

Gió vẫn thổi
như một ngàn năm cũ
thổi hồn chim Lạc
xác xơ bay.

BẾP LỬA

Những năm tháng bất an tiếp diễn trôi qua
 trở thành điều không lạ
 cơn đau trầm kha nhẫn chịu mãi cũng quen dần.
 Lá vẫn xanh
 mây mãi bay
 sông còn chảy miên man.
 Chỉ có hơi ấm nồng
 của ngọn lửa nhỏ
 không thường xuyên giữ được
 nơi trái tim của mỗi gia đình
 Nhiều ngôi nhà, bếp lửa lặng yên
 chôn đẽ trở về trú ẩn không bụi tro tan
 người vội vã nuốt hạt cơm khô trong chiếc hộp nhựa
 người nhả nha nhấm miếng bít-tết dát vàng.
 Đơn ly hôn trên chiếc bàn cũ mục trong khu nhà trọ
 tồi tàn
 đơn ly thân trong túi xách tay nồng mùi son phấn.
 Loài chim dạy con biết kiếm ăn, biết bay, rồi mới bỏ
 sao loài người nhẫn tâm ruồng rẫy
 giọt máu của chính mình?
 Bếp lửa,
 ngọn lửa nhỏ
 buổi cơm dưới mái hiên nhà
 có tiếng nói của trẻ thơ
 có nụ cười của mẹ
 có đôi mắt của cha.

Bếp lửa,
 ngọn lửa nhỏ
 nồng hương nôi bồ kết, cháu gọi đầu cho ngoại
 âm ly trà, mẹ tiễn cha ra đồng vỡ đất hoang.
 Sự bình yên có thật trong tầm tay nhân gian
 bị rơi vào quên lãng.
 Người người vong thân đi tìm thiên đàng của con
 mê sảng
 truy tầm hạnh phúc từ những đám lửa cháy kinh
 hoàng
 quên đi cõi an vui hình thành đơn giản
 từ bếp lửa nhỏ
 trong mái ấm gia đình.
 Bếp lửa,
 ngọn lửa nhỏ
 đã tắt
 Trong ngôi nhà
 có những trái tim vỡ tan
 trong thành phố
 có nhiều trái tim đông lạnh
 cả thế giới
 mang trái tim đóng hộp
 Không yêu ai
 và không yêu cả chính mình.
 Có thể ôm câu thơ làm thanh chủy thủ
 bơi ngược dòng đời
 ám toán những bóng ma trôi.
 Nhưng không có bếp lửa giữ linh hồn ký ức
 không có ngọn lửa nhỏ riêng cho mình trong lòng
 ngực

dòng thơ cầm lời
rơi trên sông mê
thành gợn sóng, tan theo tiếng nước thở dài.
Bếp lửa,
ngọn lửa nhỏ
có lẽ nào
chúng ta, chỉ thấy ngọn lửa riêng cho mình
trên nắp áo quan
hay trong lò thiêu xác.
Lá vẫn xanh
mây mãi bay
sông còn chảy miên man.
Chỉ có bếp lửa
dưới những mái nhà
hiu quạnh lạnh hơi tàn.

ĐẤT

Sáng nay,
 bác tôi, một lão nông ở phố
 đi mua một bao đất.
 Thành phố không còn đất để trồng cây khế
 nên tuổi thơ quên có một quê hương
 Những thân đồng nước Việt tha phương
 bằng cách vượt biên theo đường lên đỉnh Olympia.
 Mặt của đất bị bao trùm bê tông, hắc ín, đá dăm
 không còn hơi thở
 cỏ non xanh chỉ còn trong sách vở
 cánh diều ước mơ của tuổi thơ
 treo cổ chết non trên đường dây cao thế.
 Những đứa con của thành phố
 chưa bao giờ đi chân trần dẫm trên đất cỏ
 chưa một lần tắm tròng trong dòng sông
 nên đất nước không ngấm vào hồn.
 Đất,
 không chỉ có chất khoáng, chất hữu cơ
 mà còn chứa máu xương, mồ hôi, nước mắt
 sản sinh nỏ thần, cờ lau, tầm vông, chông cắm trên
 sông
 đất dưỡng nuôi điệu chèo, bài vọng cổ, câu lục bát,
 hịch chống ngoại xâm.
 Đất,
 bị bạc tình không còn chỗ dung thân

bị biệt thự, chung cư, khách sạn nhà hàng đuổi chạy
 khỏi ngoại ô về chân trời góc biển
 bị resort, khu du lịch bức tử ở đồi cao, thác sâu.
 bị truy lùng chiếm đoạt
 đóng bao bán lẻ
 đấu thầu bán sỉ
 bị lãng quên lịch sử
 thành hàng hoá trao đổi cho ngoại bang.

Đất,

không nuôi cây, cây không cắm rễ
 không nuôi người, người bỏ đất ra đi.
 Biệt lập với xóm làng là thành phố mới
 những toà nhà cao như thành luỹ của một đất nước
 khác
 không thấy đất.

Nơi, những người con gái thất học
 chỉ có thể vào trong tư thế nằm giữa của loài bò sát
 nơi, những người nông dân mất đất
 sống trong những khu nhà trọ tồi tàn
 mưu sinh trên vỉa hè như thú hoang.
 Những thiếu nữ không còn đất để bám chân
 không có tuổi thơ, nhọc nhằn tuổi trẻ
 quên tình yêu
 bỏ đất mà đi tìm người chồng không cùng ngôn ngữ.
 Em còn nhớ câu vọng cổ trong giấc mơ?
 Những “hiền tài là nguyên khí của
 quốc gia” tiếp tục cuộc vượt biên
 trong hành trang có thể mang theo nhúm đất hoang
 tàn
 rồi bỏ quên trong tài khoản ngân hàng?

Sáng nay,
bác tôi, dân ở phố
loài người, không còn nơi cắm rễ
mua một bao đất
vun thêm cho chậu mai cần
đợi mùa xuân đến.

ĐỒNG DAO

+ *Trẻ thơ*

Tôi có góc trời xanh
bị người lớn cưỡng chế
đền tôi cái ba-lô
nặng những điều dụ dỗ.

+ *Thanh niên*

Tôi có nhiều giấc mơ
an lành như cỏ dại
cuồng quyền kia lừa đảo
tráo đổi một ngọn cờ.

+ *Đàn ông*

Tôi có đôi cánh tay
cánh tay nâng gia đình
cánh tay ôm cuộc đời
Tay nào che phận tôi ?

+ *Đàn bà*

Tôi có hai bầu sữa
cái hy sinh cho con
cái hiến dâng cho chồng
Không còn gì cho tôi .

++ *Điệp khúc*

“Kìa con bướm vàng..
xoè đôi cánh...”
xem nó bay trong vườn địa đàng
Theo bướm bay
đi qua phận người ?

VÀ, TÔI Ở LẠI

Thị trấn có một nghĩa trang
 chiều cuối năm nào tôi cũng điu ba ra thăm
 thấp nén nhang lên mộ bác và cậu
 hai người lúc sống ở hai chiến hào
 cùng cạm ly, say trong tình thân hữu
 người mất, người tàn
 rượu đời uống chung, vậy thôi cũng đủ.
 Thị trấn có những con đường hẹp, cũ
 in vết xe ba tôi đi qua đoạn trường lam lũ
 ba giấu thơ trong hờn
 thơ chảy thành giọt mồ hôi.
 Có tiếng rao hàng của má tôi gắn trên bầu trời
 rớt xuống đường trần như những mảnh gương vỡ
 cửa ứa máu vết đau đời
 trên những bước chân đi.
 tôi soi mình
 trong hương nhang, trong mảnh gương, trong nước
 mắt, trong giọt mồ hôi
 thấy vị của mồ hôi, của nước mắt, của máu đều mặn
 nồng.
 Và, tôi nhìn thấu tôi
 nhìn rõ một góc trời.
 Những triết gia, những nhà bác học ...đổi mới thế
 giới này
 nhưng, những người bình thường như bác, như cậu,
 như ba, như má ...núi giữ sự tồn tại của nhân tâm.

Thị trấn có một mái trường cấp hai
 Bạn bè tôi, thời con gái
 có đứa đi xa, có đứa ở lại
 cũng nhiều đứa ở bên kia đại dương.
 Những đứa ở lại sẽ về trường
 đợi những đứa đi xa
 đứa trở về quên mình đã là Yang, Gook, Michael,
 Emily, Laura ...
 được sống lại với tên thằng Dương, thằng Quốc,
 thằng Mại, con Yến, con Lành ...
 Tôi cũng đợi người về
 buổi trưa mùa hè
 nơi cây rơm nồng mùi lúa mục, mùi phân bò hoai
 có lũ bò câu kiếm mồi trên sân phơi
 có nụ hôn đầu .
 Nếu hỏi tôi: sao không đi ?
 tôi sẽ trả lời như rất dễ:
 chúng tôi đi, ai đón, đợi người về ?
 Bác ơi, cậu ơi, ba ơi , má ơi ... bạn bè ơi !
 những người dân thường như mình hết đời chỉ là
 những đứa trẻ
 số phận nằm trong trò chơi
 của thế giới cuồng quyền.
 Tôi nghe tiếng gọi của dòng sông lặng lẽ
 tôi nghe nhiều tiếng người
 gọi tên tôi trong phiên chợ miền quê .

Và, tôi ở lại
 như chiếc xuồng ba lá
 trên sông dài neo giữ những sớm mai.

SAO NGƯỜI ĐI KHÔNG TRỞ VỀ?

[Sự ra đi, rất khó; sự trở về, thấy dễ. Sao người đi không trở về?]

Ngày đi
 cơn bạo loạn
 mái tóc thề cắt phăng
 xuống trôi trong giông lũ
 môi trinh nghiên lặng câm
 Đêm nay
 trong bóng tối
 trên chiếc giường ó hoen
 đợi khách một lần quen
 Người thèm muốn trở về
 ngồi dưới hiên nhà tranh
 hái chùm bông điên điển
 nấu tô canh cá linh...
 Sự ra đi , rất khó
 sự trở về , thấy dễ
 Sao người không trở về ?

Ngày đi
cuồng biển dữ
vĩnh quyết đất và người
lao thân vào sinh tử

ước nguyện một ngày về.
Đêm nay
trên San Diego Freeway
Người phóng xe tốc độ
một trăm hai mươi kí lô mét trên giờ
người nhớ một giấc mơ
trên đường lầy đất nhão
có đồng rơm , bờ cỏ
có đôi mắt đợi chờ...
Sự ra đi , rất khó
sự trở về , thấy dễ
Sao người không trở về ?

Tất cả đã trở về
rời tất cả ra đi
Đề lại cái bóng mình.

ĐỘI LỐT THÚ

Tôi y như con gà què
 kiếm ăn quê cũ nhớ bè bạn xa
 đôi khi ngồi dưới hiên nhà
 một mình ngó bóng như là lưu vong
 Tôi y như ốc mượn hồn
 ẩn thân cõi tạm cho xong phận người
 bùn rêu che mắt ghen lời
 nợ từ tiền kiếp một đời cu r mang
 Tôi y như con thằn lằn
 nửa đêm tắc lưỡi tiếc thân, than đời
 không dùng cháo lú quý mời
 ăn mày dĩ vãng nặng người tôi đi
 Tôi y như con cóc kề
 thay hồn đổi máu, màu mè lớp da
 Hàng Thịt còn nhớ Trương Ba
 người tôi ruồng bỏ lại là chính tôi
 Ngày kia xuống phố tìm Người
 kinh hoàng đường xá đầy người nguy trang
 Tôi tìm tôi giữa mình mông
 thấy tôi hoá thú trên dòng liên sinh.

SAU BỮA TIỆC TÀN

Không còn tiếng vỗ tay
 không còn bài diễn văn dài như sợi dây
 quần rối mù từ thế kỷ trước
 lời phủ dụ chui vào các vỏ bia lon
 tiếng nhại tán dương rơi khắp mặt bàn.
 Tất cả đã ra về
 bữa tiệc tan.

Khuya nay, những đứa trẻ lang thang trong khu nhà
 trọ tồi tàn
 sẽ được ăn sơn hào hải vị
 trợn lăn tiếng vỗ tay và lời nói hoang đường.

Bữa tiệc đã tàn
 hôn em đi anh
 Hãy yêu như ngày mai sẽ mãi mãi xa nhau
 như ngày mai mình già từ đời sống
 hãy yêu em như một người thất học
 đừng để ba vạn kinh thư đè lên cuộc ái ân.
 Những điều sinh ra chúng ta tự biết mới là hoan lạc
 là tặng phẩm của tạo hoá ban
 để chìm mỗi trong cuộc chơi lừa gạt
 còn những điều phải học là vòng kim cô siết móp
 méo kiếp người.

Bữa tiệc đã tàn
 tỉnh giấc cùng em đi anh
 đêm và sự an nghỉ đã qua
 giấc ngủ như cái chết lâm sàng
 để hôm sau thức dậy đầu thai kiếp khác
 cố nuốt cho hết chén cháo lú và tỉnh giấc
 Chúng ta đã từng luyện nhớ
 nhưng để đi qua trò đời chông chênh
 nhất thiết phải tập quên.

Bữa tiệc đã tàn
 tỉnh giấc cùng em đi anh
 Gió Bắc ngang tàng lòng lộng thối xác xơ hàng ngàn
 năm lịch sử
 Dù có gì chúng ta cũng phải đi giữa bão bằng đôi
 chân trần
 từng bước , từng ngày băng qua cánh đồng bắt trể
 gieo hạt giống lên mảnh đất ngủ mê
 hạt giống chết nếu để quên trong bảo tàng
 đất cũng chết nếu không rễ cây giữ mặt
 nước cũng chết nếu không còn nguồn cội.

Đôi khi
 rất nhiều khi
 em đã chết
 và đã hồi sinh.
 Sự huỷ cũng cần cho mọi sinh linh

Hạt giống cần chết tan trong đất
 khi cây non đã mọc lên dưới ánh bình minh
 sau mùa hoa nở hạt giống sẽ trảng sinh.
 Tình yêu quá khứ cần chết theo thời gian
 cho cuộc tình mới hoài thai
 tình yêu cũ sẽ hồi sinh trong dáng đáp tình người.
 Bài diễn văn cũng cần phải chết
 như buổi tiệc nào cũng phải tàn
 ý thức cũ sẽ phục sinh trong sự tri ân.

Bữa tiệc đã tàn
 những cái ly ngã ngổ ngang
 rượu đời vừa nhấp môi đã chảy cạn
 chảy thành suối thành sông
 chảy hoang mang trên ngõ nhỏ phố phường
 chảy cuồng bạo trên đồi trọc rừng trơ
 chảy thiêu huỷ ước vọng tuổi thơ
 chảy thành lệ ngậm ngùi trên mái tóc bạc phơ.

Bữa tiệc tan
 bữa tiệc tan
 trùng trùng những bữa tiệc tan.
 Nhưng giấc mơ không tàn.
 Nếu hạnh phúc không có thật
 anh hãy cùng em tỉnh giấc
 nhắm mắt
 cố gắng mừng tượng ra.

CÔI LẠ

Trùng độc tràn ngập bầu trời
 muốn sống phải đeo mặt nạ.
 Tôi chọn vội chiếc mặt nạ hề khờ
 cười ngờ nghếch nhìn, thấy toàn người xa lạ.
 Người người reo vui đội lốt nguy trang
 không còn nhớ khuôn mặt thật
 một thời đã mang.
 Để sống sót
 những đứa trẻ mới chào đời
 chưa thấy khuôn mặt thật của trời
 đã được người lớn nhân danh thương yêu
 áp lên khuôn mặt lạ mỹ miều họ ước mơ.
 Để sống sót
 con chữ đeo mặt nạ nhảy múa lời ngợi ca đúc sẵn
 nốt nhạc đeo mặt nạ đồng thanh bài hát hạnh phúc
 tương lai
 mảng màu đeo mặt nạ sáng tươi che màu xám tái.
 Tôi sống sót
 thoát khỏi móng vuốt của loài trùng độc ác
 thích nghi với chiếc mặt nạ hề khờ.
 Mọi người cũng vậy thôi.
 Để sống mà.

Người đàn ông mang mặt nạ hiền lương muốn hôn
 tôi.
 Tôi cũng cần nụ hôn lên đời mình.

Nhưng nụ hôn có nghĩa tình gì sau hai khuôn mặt
giả.

Chúng ta phải cởi mặt nạ ra, tôi bảo.

Rất chân thành anh từ chối:

nhìn thấy mặt thật, tình yêu sẽ chết.

Tôi lẻ loi, mỗi mệ

trò chuyện với cái bóng của mình

rồi cái bóng cũng đeo mặt nạ.

Để sống mà.

Dần dà, tôi quên khuôn mặt tôi

quên luôn khuôn mặt chân thật

của loài người.

Tôi khát khao tìm lại mặt tôi

Tôi khát khao tìm lại mặt người.

Tôi đào tẩu đến thành phố khác

hân hoan khi thấy người không đeo mặt nạ nguy

trang.

Tôi làm thủ tục di dân.

Người ta nói: thành phố này hiện đại, tôi tận

khí trở thành công dân

không cần che khuôn mặt lại.

Nhưng phải vào bệnh viện

mổ lồng ngực ra

Đeo mặt nạ cho trái tim mình.

GIẤC MƠ BAY

Tôi ngậm cặn Đông, Tây thờ những quả bóng
 kết thành cầu vòng bảy sắc.
 Giấc mơ thời thanh xuân rực ánh chiếu mặt trời
 có hoàng tử yêu cô gái chăn dê
 có công chúa thương chàng trai chài lưới
 tôi đồng ca với dân nghèo hè phố
 bay trên bảy sắc cầu vòng đi đến cõi thiên thai.
 Tôi lớn lên trong giấc mơ
 của những người khốn cùng trên thế giới
 bay trên khát vọng một bầu trời
 không chiến tranh
 không gông xiềng
 không nước mắt
 không dối trá
 chỉ có niềm hoan lạc
 chỉ có thơ, văn, hoạ, nhạc
 sau ngày mùa là điệu vũ thọ ân.
 Giấc mơ ngày càng nặng
 những quả bóng mong manh vỡ tan
 tôi rơi xuống đám lục bình
 trên dòng sông quê hương nghèo xơ xác.

Tôi nguyên rửa sấm giảng, hoài nghi chính mình, kết
án mặt trời.

Ở nơi nào xa khuất, má tôi vỗ về:
con à, phải quý trọng những giấc mơ
đó là sự khác biệt giữa người và động vật
cứ tiếp tục những giấc mơ khác
dù con đã mất tất cả.

Tôi hồi sinh, làm cánh diều
vươn cao trong bầu trời
mưa hay nắng
tiếp tục những giấc mơ bay.

Tay con tôi dài ra
thành sợi dây
giữ chặt tôi trên hoang mạc cát lầy.
Tôi âm thầm nghĩ đến điều này
Các con tôi khi lớn lên
đủ dũng tâm buông tay
để chúng tự do
mơ những giấc mơ bay .

NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ SOI VÚ

Không có ánh sáng đủ để soi gương mặt
 những người đàn bà soi vú
 Những cặp vú mù
 không tìm thấy người đàn ông của mình.
 Trùng điệp dấu vân tay
 vô vàn ngàn vết xước
 không có dấu tình yêu
 chỉ có sẹo của dục vọng.
 Những người đàn bà soi vú
 hoài thai hoan lạc, lâm bồn đón đau
 đơn độc vượt qua dòng đời mịt mù bờ bên
 sinh ra loài người, như mọi người đàn bà khác.
 Những người đàn bà soi vú
 Những cái vú thiếu nữ chuyển kiếp thành vú đàn bà
 chưa một lần có sữa.
 Những cái vú trần gian cội nguồn của nghệ thuật
 còn ai nhớ nơi sản sinh, ân sủng đã cru mang?

Những người đàn bà soi vú
 soi con dấu đóng bằng lửa nung trên vú
 như tội phạm lưu đày trong chính gia tộc, quê hương
 của mình
 như siêu vi trùng bị cách ly, ghê tởm
 Có đứa con nào tự nhận mình là con của đĩ ?

Những người đàn bà soi vú
muo sinh bằng tư thế của loài bò sát, oằn thân dưới
đáy nhân gian
dùng thân xác dâng cho người con lạc thú.
Những người đàn bà soi vú
soi mịt mờ khuôn mặt kẻ bội tình.
Không khóc cho đời mình
dành nước mắt khóc cho loài người.
Những người đàn bà soi vú
đã cắt vú
ra khỏi cơ thể mình
hiến tế cho những thân linh
đã đầy ải cuộc đời của họ.

KỊCH BẢN LỐI

*Màn Một

Em đi nhỏ lùa đàn bò qua cánh đồng cát lầy
 tóc em vàng nắng cháy
 màu mặt trời xích đạo
 không phải màu ánh đèn hộp đêm.
 Bụi xương rồng đơn độc
 có đủ bóng che phận đời em?
 Thành phố, em đã bỏ lại
 có phòng lạnh, nệm êm.
 Liệu đời có bình yên
 dưới mặt trời mù loà, đảo điên?
 (tiếng vang từ hậu đài: có, có, có!
 có hạnh phúc, có tương lai)

*Màn Hai

Người đàn bà ngoại tình trở về căn nhà cũ
 nàng mở ổ khoá
 bằng chiếc chìa cũ
 đã đem theo lúc ra đi.
 Nàng phủi những màn nhện trên bếp lửa
 bám bụi tàn tro, sét rỉ
 nàng muốn nhóm lửa, nấu cho người chồng cũ
 một ấm trà
 như những ngày đã cũ.
 Nàng quẹt một que diêm
 lửa tắt

nàng quẹt que diêm thứ hai, thứ ba, thứ tư...
 những đốm lửa do dự
 những đốm lửa ăn năn
 những đốm lửa căm
 không thể cháy lên
 Căn nhà ẩm mùi hoang tàn của
 ngày tháng cũ.
 Nàng đi ra,
 đóng cửa
 ném chiếc chìa khoá cũ vào mặt trời mù.
 Một mặt trời cũng quá cũ.
 (tiếng vang từ hậu đài: quay lại, quay lại, nhóm lại
 bếp lửa, cháy lên, sáng lên)

***Màn Ba**

Người đàn ông tóc trắng
 trở về mảnh vườn xưa.
 Sắt, gạch, xi măng, màu sơn bôi xoá ngổ về ký ức.
 Một mảnh vụn rơi trong tiềm thức
 thành lời thơ bay xuống khán đài
 “Khi trở lại không còn ai đứng đợi
 khu vườn xưa trơ những nhánh xương khô
 tôi chợt thấy một nụ hồng sót lại
 và nỗi buồn chìm xuống cõi hư vô.”
 (tiếng vang từ hậu đài: ngược cổ nhìn lên đỉnh nhà
 cao tầng, cười rạng rỡ lên, đưa tay chào khán giả)

***Màn Bốn**

Hai người lính già
 mặc hai bộ quân phục khác màu
 ngồi uống rượu ở cuối con hẻm sâu
 như đang bị nuốt vào cổ họng của hai dãy nhà lầu.
 Trời tháng Tư nóng như trong lò đang đốt lửa.
 Hai cặp mắt đỏ nhìn nhau.
 Một người nói: có lẽ chúng ta chết mà không nhắm
 mắt được.
 người kia nói: chúng ta cần một lời xin lỗi với thế hệ
 sau.
 (tiếng đồng thanh vang từ khán giả:
 các chú, các bác không có lỗi đâu
 chỉ có lũ điều hâu
 tìm lợi danh trên xác thịt, mồ hôi của hàng triệu dân
 lành
 mới cần cúi đầu sám hối)
 (tiếng vang từ hậu đài: lời thoại sai rồi. Ôm nhau
 đứng lên nói hoan hô, ủng hộ, quyết tâm)

***Màn Năm**

Hai người lính đầu bạc, một ông lão kiêu bạo, một
 người đàn bà ngoại tình, một người con gái ở dưới
 đáy nhân gian
 nắm tay nhau
 nhìn lên trời cao
 hát bài đồng dao.
 (tiếng vang từ hậu đài: không có cảnh này, hạ màn,
 hạ màn)
 Màn Hạ Thật Nhanh

—
***Cảnh Hậu Trường**

Vở kịch ngừng, vì diễn viên không
diễn theo kịch bản.

Khán giả đứng lên đồng loạt vỗ tay
diễn thật lắm! Sao không tiếp tục?

Không ai trả lời

Đèn tắt. Đêm đen bao trùm nhà hát lỗi thời.

Khán giả nhắm mắt, nín câm ra về .

không dám đòi lại vốn liếng cả cuộc đời mua vé.

***Cảnh Không Có Trong Kịch Bản**

Người đạo diễn trở về nhà sớm hơn dự định hai giờ
mười lăm phút

ông mở cửa. Con chó nhỏ vẫy đuôi .

Vợ ông không có trong nhà.

(Điều này không xảy ra
nếu những diễn viên diễn đúng kịch bản.)

Chỉ có con chó không vai diễn

quần quít bên ông.

Ái Điều sinh năm 1980 tại Ninh Thuận

Quê nội Tuy Phước Bình Định

Quê mẹ An Giang

Hiện sinh sống tại Châu Đốc từ năm học lớp 8 tới nay

Từ nhỏ đã đam mê nghệ thuật: Thơ-văn-họa-tượng

Có thơ đăng báo từ năm học lớp 8.

Hết lớp 12, vì lý do cá nhân, bỏ học, bỏ cả đam mê thơ văn... tưởng chừng cánh cửa văn chương khép lại vĩnh viễn

Nhưng rồi... hơn 20 năm sau, trong sự tình cờ ngẫu nhiên, cô bắt đầu viết lại và thơ văn chỉ xuất hiện trên fb cá nhân.

Cho tới một ngày...

THƠ ÁI ĐIỀU- Tập Thơ của **Ái Điều** là tác phẩm thứ 100 trong Tủ Sách Điện Tử T.Vấn & Bạn Hữu. Bản điện tử được phát hành miễn phí trên hệ thống toàn cầu của trang mạng văn học:

T.Vấn & Bạn Hữu
(T-Van.Net).

*Bản Quyền thuộc về tác giả
và Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu*

